УСТАНОВА “БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АРХІЎ-МУЗЕЙ ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА”

ПРУДНІКАЎ ПАВЕЛ ІВАНАВІЧ

ПАЭТ, ПРАЗАІК, НАРЫСІСТ,

ЗАСЛУЖАНЫ РАБОТНІК КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

1 (14) ЛІПЕНЯ 1911 Г. – 16 САКАВІКА 2000 Г.

ФОНД № 332

ВОПІС № 1

1956 – [кан. 1990-х], коп. за 1931–[1933] гг.

МІНСК 2020

ЗМЕСТ

да воп. № 1 ф. 332

№№	Назва раздзелаў	№ справў	№ стар. воп.
	ПРАДМОВА		
1.	ТВОРЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ П.І. ПРУДНІКАВА	1-31	1-4
2.	ПІСЬМЫ П.І. ПРУДНІКАВУ, АСАБІСТЫЯ ДАКУМЕНТЫ П.І. ПРУДНІКАВА І ІНШ.	32-40	4-5
3.	ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ	41-44	5-6
	СПІС КНІГ		

Прадмова

Пруднікаў Павел Іванавіч нарадзіўся 1 (14) ліпеня 1911 г. у сялянскай сям'і ў вёсцы Стары Дзедзін Клімавіцкага павета Магілёўскай губерні (цяпер Клімавіцкі раён Магілёўскай вобласці). Разам з бацькамі працаваў на гаспадарцы, вырабляў на продаж гаршкі. Насуперак волі сям'і ў верасні 1917 г. пайшоў у трохкласную школу ў роднай вёсцы, дзе адвучыўся месяц да яе закрыцця. Напачатку 1920-х гг. паступіў у Новадзедзінскую сярэднюю школу, у 1925 г. перавёўся і ў 1926 г. скончыў Старадзедзінскую пачатковую школу. У 1926–1929 гг. без дазволу бацькоў вучыўся ў Мілаславіцкай 7-гадовай школе. Арганізаваў і кіраваў літаратурным гуртком, у які ўваходзілі К.Л. Грыневіч, П.Н. Кавалёў, І.Р. Новікаў і А.Т. Пруднікаў. Працаваў юнкорам газет "Беднота", "Беларуская вёска", "Комсомольская правда", "Крестьянская газета", "Ленинские искры", "Піянер Беларусі" і "Чырвоная змена". З 1930 г. працаваў на Данбасе: выводзіў доменныя печы на Краматорскім металургічным заводзе (цяпер – Краматорскі металургічны завод імя В.У. Куйбышава), працаваў шахцёрам на Горлаўскім і Чырвонаармейскім рудніках. У тым жа годзе вярнуўся дадому. Не атрымаўшы дазволу сельсавета на выезд з вёскі, паехаў у г. Мінск па падробных дакументах. Працаваў на будаўніцтвах чыгуначнай лініі "Асіповічы–Магілёў–Крычаў–Рослаўль" і шаўковай фабрыкі (былы Завод штучнага валакна імя В.У. Куйбышава) у г. Магілёве. Вярнуўся ў г. Мінск, жыў у стрыечнага брата – паэта А.Т. Пруднікава, працаваў грузчыкам. У лістападзе 1930 г. пры дапамозе літаратурнага крытыка С. Левіна (псеўданім Стручок) перайшоў на кніжную базу, дзе працаваў стажорам-фактуроўшчыкам. У сакавіку 1931 г. як былы селькор быў запрошаны на работу ў аддзел пісьмаў рэдакцыі газеты "Беларуская вёска". У маі таго ж года перайшоў на працу хранікёра на мінскае радыё, у верасні – карэктара газеты "Звязда". З лістапада 1931 г. да лютага 1932 г. быў літсупрацоўнікам газеты "Савецкая Беларусь", з лютага да мая 1932 г. – рэпарцёрам БелТА. У чэрвені 1932 г. па запрашэнні Клімавіцкага РК КПБ працаваў у рэдакцыі райгазеты "Камуна". У верасні таго ж года паступіў на творчае аддзяленне літфака Беларускага дзяржаўнага педагагічнага інстытута (цяпер – Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка) і пакінуў яго праз 3 месяцы з-за канфлікту з выкладчыкам В.В. Барысенкам. Кароткі час вучыўся на факультэце замежных моў Ленінградскага педагагічнага інстытута імя А.І. Герцэна (цяпер – Расійскі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя А.І. Герцэна), у 1933–1937 гг. – на факультэце мовы і літаратуры Ленінградскага педінстытута імя А.С. Бубнова (цяпер – Санкт-Пецярбургскі дзяржаўны ўніверсітэт), (вывучаў балгарскую і сербскую мовы), пасля – атрымаў накіраванне ў аспіранту Інстытута славяназнаўства Акадэміі навук СССР. У ноч з 10 на 11 ліпеня 1937 г. быў арыштаваны "за варожыя адносіны да савецкай улады і ідэалагічную блізкасць з беларускімі нацыянал-дэмакратамі"[1], асуджаны на 8 гадоў ссылкі і этапіраваны ў Бурацкую АССР, пасля – у Іркуцкую, Омскую

[1] Інтэрв'ю П.І. Пруднікава Л.Г. Маракову // http://pdf.kamunikat.org/25492-18.pdf. – С. 4.

вобласці і г. Нарыльск (Краснаярскі край). Вызваліўся ў жніўні 1945 г.[2], пад ціскам мясцовых уладаў да 1946 г. працаваў загадчыкам бібліятэкі Нарыльскага горна-металургічнага тэхнікума. У 1946 г. (з-за забароны вяртацца ў БССР) прыехаў у Смаленскую вобласць, дзе да 1952 г. настаўнічаў ў сярэдніх школах Ершычскага і Рослаўльскага раёнаў, у 1952 г. перавёўся ў Слабодскую сярэднюю школу (Браслаўскі раён Віцебскай вобласці). У 1968 г. пераехаў у г. Мінск, дзе працаваў старшым рэдактарам бюлетэня “Служба быту Беларусі”. У 1971 г. выйшаў на пенсію.

У 1930 г. упершыню выступіў у друку з вершам “На вакацыі” ў газеце “Піянер Беларусі”. У 1932 г. пад псеўданімам Паўлюк Буравей выдаў першую кнігу вершаў – “Песни грузчиков”. Працягнуў друкавацца ў 1959 г. Аўтар зборнікаў паэзіі “Час майго нараджэння” (1968), “Прысады” (1979), “Мая магістраль” (1981), “Заасцёр’е” (1986), “Заранка” (1987), “Позьнія ягады” (1990) і інш.; збонікаў аповесцяў “Яжовыя рукавіцы” (1987) і “Паўночнае пекла” (1991) і інш.; зборніка ўспамінаў “Далёкае, але не забытае” (1988) і інш.; вершаў “Першамайская” і “У паходы” для песень Ю.У. Семянякі.

У 1971 г. П.І. Пруднікаў быў прыняты ў СП БССР. У 1992 г. атрымаў званне “Заслужаны работнік культуры Рэспублікі Беларусь”. У 1995 г. за кнігу “За калючым дротам” быў узнагароджаны прэміяй Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

П.І. Пруднікаў памёр 16 сакавіка 2000 г.

Дакументы П.І. Пруднікава паступілі ў БДАМЛМ ад самога фондаўтваральніка ў 1985 і 1994 г. У выніку навуковага апісання быў складзены вопіс № 1, у які ўвайшлі 44 справы (272 дак.) за 1956–[кан. 1990-х], коп. за 1931–[1933] гг.

Вопіс складаецца з 3 раздзелаў. У першым раздзеле – “Творчыя дакументы П.І. Пруднікава” – змешчаны аповесці, сцэнарыі тэлеперадач, зборнікі дакументальных апавяданняў, вершаў, мемуараў, артыкулы, нататкі, рэцэнзіі, выступленні і інш. Справы ў раздзеле сфарміраваны па жанрах і храналогіі за 1958–1992 гг.

У другім раздзеле знаходзяцца пісьмы П.І. Пруднікаву, дакументы аб яго рэабілітацыі, дакументы да юбілеяў, артыкулы і нататкі пра і з яго ўпамінаннем, інтэрв’ю П.І. Пруднікава, дакументы, сабраныя па цікавых для яго тэмах, і інш. Справы ў раздзеле сфарміраваны па намінальна-храналагічным прынцыпе за 1956–1994 гг.

Трэці раздзел прадстаўлены індывідуальнымі і групавой фатаграфіямі П.І. Пруднікава, копіямі яго фатаграфій з іншымі дзеячамі (1931–1932) і копіяй фатаграфіі К.Л. Грыневіча [да 1933 г.] за [1970-я – пач. 1990-х гг.].

Прадмову склала
Вядучы архівіст В.Ф. Шаталава
08.01.2020

[2] Пастановай Ленінградскага гарадскога суда быў цалкам рэабілітаваны ў 1956 г.

ПРАТАКОЛ ЭМК №__________

ад "_____"____________20____ г.

ЗАЦВЯРДЖАЮ:

Дырэктар БДАМЛіМ

______________ Г.В.Запартыка

"_____"____________20____ г.

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД
	1. ТВОРЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ П.І. ПРУДНІКАВА				
1	"Вандроўка па пакутах". Аповесць. Аўтограф	1979	156	1	
2	"Яжоўскія рукавіцы" = "Вожыкавыя рукавіцы". Аповесць. Аўтограф	1987	68	1	
3	"Паўночнае пекла" = "Пекла". Аповесць. Аўтограф	1988	129	1	
	* * *				
4	"Маладосць мая, незабыўная (Да 70-годдзя Вялікага Кастрычніка)". Сцэнарны план тэлеперадачы № 2, прысвечанай Міхасю Зарэцкаму. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1987	12	1	
5	"Маладосць мая, незабыўная (Да 70-годдзя Вялікага Кастрычніка)". Сцэнарны план тэлеперадачы № 3, прысвечанай Міхасю Чароту. Машынапіс з допісамі і аўтарскай праўкай	1987	11	1	
	* * *				
6	"На парахавой бочцы". Зборнік дакументальных апавяданняў. Аўтограф, машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1985	159	1	
	* * *				
7	"Заасцёр'е". Паэма. Аўтограф, машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай. Прыкладзена рэцэнзія неўстаноўленай асобы на гэту паэму (аўтограф). Л. 39	1968	39	2	
8	"Прыазёрная быль". Паэма. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1971	167	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД
9	"Пікет за пікетам". Паэма. Аўтограф, машынапіс	1978	76	1	
10	"Запозненае прасвятленне", "Таймыр". Паэмы. Аўтограф	1990	29	1	
	* * *				
11	"Апошняя песня", "Дзявочая лірычная", "Маці", "Родныя мясціны" і інш. Вершы. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1958-1974	31	31	
12	"Над Бугам", "Рэчка Проня", "Снежань" і інш. Байка, вершы. Выразкі з газет і часопісаў	1968-1987	24	44	
13	"Ах, мільгаюць гады, нібы хуткі цягнік...", "Весялуха", "Мужчына" і інш. Вершы. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, машынапіс	1976-1992	46	42	
14	"Абібокі", "Апошняя песня", "Будаўнік" і інш. Вершы. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1981-1984	59	42	
	* * *				
15	"Час майго нараджэння". Падборка вершаў да мяркуемага зборніка. Аўтограф	1968	13	1/12	
16	"Прысады". Падборка вершаў да мяркуемага зборніка. Аўтограф, машынапіс	1979	15	1/10	
17	"Мая магістраль". Падборка вершаў да мяркуемага зборніка. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1981	24	1/24	
18	"Заасцёр'е". Падборка вершаў да мяркуемага зборніка. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай, машынапіс	1986	4	1/4	
19	"Познія ягады". Падборка вершаў да мяркуемага зборніка. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай, машынапіс	1990	5	1/4	
20	"Крыніцы". Падборка вершаў да мяркуемага зборніка. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай,	1991	14	1/12	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД
	машынапіс				
	* * *				
21	"Белы мой лебедзю, мой пабрацім...", "З песняй па жыцці" і інш. Нарысы, прысвечаныя К.Л. Грыневічу, Л.І. Ліхадзіеўскаму, С.В. Законнікаву, С.П. Шушкевічу і інш. Аўтограф, выразкі з газет і часопісаў	1972-1992	45	14	
	* * *				
22	"Азёраўскія падпольшчыкі", "Браслаўскі шоўк", "Рыбацкая дынастыя" і інш. Артыкулы і нататкі. Аўтограф, выразкі з газет	1972-1992	21	9	
	* * *				
23	Рэцэнзіі на кнігі І.І. Васілеўскага "Весёлый поезд: стихи", К.М. Шавеля "Музыка нівы: вершы і паэма" і інш. Анатацыя да зборніка сваіх вершаў "Позния ягады". Аўтограф	1978-1990	14	5	
	* * *				
24	"Людзям патрэбна праўда", "Мова - душа народа", "Перабудова і літаратура" і інш. Выступленні на пленумах СП БССР і СП Беларусі, жалобным мітынгу ва ўрочышчы Курапаты і інш. Аўтограф, машынапіс з аўтарскай праўкай	1987-1994	22	4	
	* * *				
25	Аўтабіяграфія і біяграфічная даведка аб П.І. Пруднікаве. Машынапіс	[1981], 1985	8	2	
	* * *				
26	"Адна сустрэча - успамін на ўсё жыццё", "З душой і сэрцам насцеж", "Славуты лінгвіст і паліглот" і інш. Успаміны аб З.А. Бандарынай, К.А. Пушкарэвічы, П. Трусе, Л.У. Шчэрбе і інш. Аўтограф	1977-1983	66	10	
27	"Далёкае, але не забытае". Зборнік успамінаў. Аўтограф	1978-1983	168	1	
28	"Далёкае, але не забытае". Зборнік успамінаў. Варыянт тэксту.	1983	173	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД
	Машынапіс з аўтарскай праўкай				
	* * *				
29	"Домой!", "Родной порог". Вершы П.І. Пруднікава ў перакладзе І.І. Васілеўскага на рускую мову. Выразка з газеты	1993	1	2	
30	"Кин чукна сайкатэ?" ["Хто прачнуўся раніцай?"], "Луд кеч" ("Заяц") і інш. Вершы П.І. Пруднікава ў перакладзе Г.А. Ходырава на ўдмуртскую мову. Выразкі з газеты "Дась Лу!" (№ 94, 1984)		1	3	
	* * *				
31	Аўтабібліяграфія П.І. Пруднікава за 1973-1985 гг. Машынапіс		1	1	
	2. ПІСЬМЫ П.І. ПРУДНІКАВУ, АСАБІСТЫЯ ДАКУМЕНТЫ П.І. ПРУДНІКАВА І ІНШ.				
32	Пісьмо выдавецтва "Мастацкая літаратура" П.І. Пруднікаву па пытанні вяртання яго рукапісу "Ліпень". Пісьмо праўлення СП БССР з паведамленнем аб умовах замены членскага білета	1973, 1978	2	2	
	* * *				
33	Дакументы аб рэабілітацыі П.І. Пруднікава (копіі і фатаграфіі даведак Ленінградскага гарадскога суда і Упраўлення КДБ СССР па Ленінградскай вобласці і паведамлення Пракуратуры СССР аб спыненні крымінальнай справы супраць П.І. Пруднікава ў сувязі з недаказанасцю яго віны)	1956-1992	4	4	
34	Запрашальны білет СП БССР П.І. Пруднікаву на вечар, прысвечаны 70-годдзю з дня нараджэння Міхася Чарота. Мандат дэлегата XI з'езда пісьменнікаў Беларусі на імя П.І. Пруднікава	1966, 1994	3	2	
35	Заявы П.І. Пруднікава ў выдавецтва "Мастацкая літаратура" з просьбай уключыць у выдавецкі план рукапіс яго кнігі "Далёкае, але не забытае" і ў прэзідыум СП БССР з просьбай дазволіць творчыя камандзіроўкі ў г. Нарыльск і Карэльскую АССР (Расія)	1975-1985	3	3	
	* * *				

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД
36	І.А. Аношкін. "Паэт складанага лёсу", В. Крынічная. "На зямлі бацькоў", С. Кухараў. "У творчай дарозе" і інш. Артыкулы і нататкі, прысвечаныя 60- і 80-годдзям П.І. Пруднікава. Выразкі з газет	1971-1991	8	8	
37	М.М. Башлакоў. "Паэт заўжды пачуццямі багаты" і інш. Артыкул і нататка, прысвечаныя П.І. Пруднікаву. І. Галіноўскі. "Свята паэзіі". Нататка з упамінаннем П.І. Пруднікава. Выразкі з газет	1976-1988	3	3	
38	В. Плюскоў. "Магістраль жыцця", Я.С. Садоўскі. "Ён ведаў іх такімі" і інш. Рэцэнзіі і водгук на зборнікі вершаў і ўспамінаў П.І. Пруднікава. Выразкі з газет	1981-1992	8	8	
39	"Поэзия - удел не только молодых". Інтэрв'ю П.І. Пруднікава карэспандэнту газеты "Знамя юности". Выразка з газеты. "Апошняе інтэрв'ю Паўла Пруднікава". Запіс размовы П.І. Пруднікава з Л.Г. Мараковым. Выдрук з інтэрнэта	1991, [кан. 1990-х гг.]	10	2	
	* * *				
40	З. Віталін (Д.Р. Сергіевіч). "Апошні начлег", "Вайна - вайне", "Ідуць гады..." і інш. Вершы са зборніка "Будзем жыць!" (1932). Машынапісная копія	[1970-я гг.]	19	1/12	
	3. ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ				
41	Фатаграфіі П.І. Пруднікава, індывідуальныя	1980- [пач. 1990-х гг.]	7	7	
	* * *				
43	Фатаграфіі П.І. Пруднікава ў групе з З. Віталіным, К.Л. Грыневічам, А.Т. Пруднікавым, А. Старавыборным і інш. (1931-1932). Копіі		2	2	
43	Фатаграфія П.І. Пруднікава ў час сустрэчы з вучнямі СШ № 150 г. Мінска	[1984]	1	1	
	* * *				
44	Фатаграфія К.Л. Грыневіча [да 1933 г.].	1	1		

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД

Копія

У дадзены вопіс унесена 44 (сорак чатыры)
спраў з № 1 па № 44 , 272 дакументаў.
Вопіс склала і апрацоўку
фонда зрабіла

вяд. архівіст В.Ф. Шаталава

Дакументы прынялі:

____

____

"_____"____________20____ г.